

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitlitér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Egy a problémák közül.

Általánosan ismeretes, mennyire foglalkoztatják az elméket napjainkban a szociális kérdések s hogy ezek mind jobban tért hódítanak gondolataink világában. Igazán azt mondhatjuk, hogy tudós és tudatlan foglalkozik napjainkban e kérdésekkel, mert hiszen míg a tömegek is szociálisztikus elvekkel bibelődnek és ilyen irányú követeléseket hangoztatnak, addig a tudósok és műveltek között a legkülönfélébb társadalmi evoluzionista-elméletek keletkeznek s hódítanak roppant erővel a társadalomtudományi elvek és „igazságok.”

Ez a „szak” tehát határozottan divatos s hogy az emberiség eljutott oda, miszerint ma a társadalmi fejlődés problémáival való foglalkozás oly általános, hogy az ugyszólván az ember mindennapi gondolatainak tárgya, ezen nem is lehet csodálkoznunk, mert hiszen nem is sok kérdés van, a mely közelebbről érdekelhetné az embert, mint az emberi együttélés feltételei, módjai, vonatkozásai, az egyének és egész osztályoknak helyzete az emberi szocietásban.

Elég kár, hogy olykor aztán imitt-amott igen is vastag tévedéseknek is kell mutatkozniok. E nagy tévedések egyikére szándékozunk a jelen alkalommal végre is rámutatni, hiszen ama tévedéseknek alkalom-

adtán való megnyilatkozását valósággal fájdalmas látni s szinte nehezen esik hallgatagon szemlélni, miért is ezen itt említett nagy tévedése felől némi felvilágosító, tájékoztató közléseket óhajtunk tenni — hazai népünk részére, mint a mely szintén hivatva érzi magát a szociális kérdésekkel való foglalkozásra s mely azokat mégis igen sok esetben megdöbbenő tájékozatlansággal, de azért meglehetősen szilaj vadsággal kezeli.

Melyik hát az a tévedés?

Egy jelszóval találkozunk gyakorta, ha arra figyelünk, a mit a szociáldemokrácia táborába került tömegek ajkairól lehet hallani. Láttam én már azt a jelszót pohárba, findzsába égetve, szivarszikipába nyomtatva stb. s a mi fő, felvonulásoknál zászlóra, táblára írva — jelül annak, hogy igen is forgalomban van.

„Jogot a népek!” Így hangzik a jelszó.

Persze nagyon jól hangzik, következősképen tetszik is azoknak, a kiket érdekel. Hogyne hangzanék szépen? Lehet-e valami sötétebb, valami keserűbb, mint mikor valakit valami illetéktelen hatalmasság korlátoz, megakadályoz annak a jognak a gyakorlásában, élvezetében, a mely őt mint jog, igazság szerint megilleti? És nem szent-e az a fogalom, melynek tartalma az igazság érvényre juttatására való törekvés?

Hát nem is a jelszóban van a baj. Nincs is az ellen senkinek kifogása, ha *jogát* keresi valaki s én sem irigylem senkitől a maga jogát, hanem ott van a baj, hogy azok, a kiket „népek” szokás nevezni, e mondott jelszó használatát illetőleg először is egy kis tévedésen alapuló *viszszalésben*, azután meg egy jókora tájékozatlanságon alapuló *igazságtalanságban* leledzenek.

Lássuk mind a kettőt.

Ennek a jelszónak: „jogot a népek!” a választói jog kiterjesztésének kérdése körül támadt mozgalom adott létet. Am ha ebben az értelemben használják a jelszót az illetők, akkor egy szavunk sines hozzá, sőt talán azt mondjuk, jól teszik, igazuk van, legalább a maguk szempontjából határozottan van értelme a jelszó hangoztatásának.

Azonban a tömegek annak a jelszónak említésénél, hogy: *jogot a népek!* — tapasztalás szerint — többnyire teljességgel nincsenek tisztában annak a jelszónak eredetével és igazi értelmével. Dehogy jut eszükbe nekik olyankor az általános választói jogra s más hasonló politikai tartalomra gondolni, ők szegények a hangzatos, ezifra jelszó hallásánál a maguk egyszerűségében és tudatlanságában kiszineznek maguknak jóhiszemű keserőséggel valami elnyomott, jogfosztott állapotnak a képét a képzeletükben. — Ez az egyik tévedés.

Hol a megnyugvás?

— Irta: Kerényi Rezső. —

Félve húzódik egy koldus a hideg, szilárd palotafalhoz. A zajos városi nép zsi-bong körülötte. Gazdagon himzett selyemruha suhogtatja meg néha a levegőt, utána ezilinderes urak lebbenek el. Minden egyes alak haragos ellenség, minden ruhasuhogás ellenséges hang. Azt hallatják, hogy ő csak koldus, ő csak nyomorult, figyelemre sem méltó. És csakugyan senki sem néz reá, senki sem törődik vele. Hogy is, mikor ezek palotákban laknak! Egy pillantást sem vetnek feléje, pedig forgandó a sors. Csak egy gyengéd szó vigasztalna meg alázatos lelkét. Ősz fejére nehezede gond terheit legalább egy keztyűs kéz enyhítené csekély adományával. De mindez pusztán illúzió agyában, hogy könyörüljön valaki rajta. Senki... Ezt dadogja a lány szellő, ezt reszketi a leáldozó nap aranysárga sugara, ezt a kigyuló

villamos körték. Hová legyen nyomorult teste? Kénytelen lekuporogni a sarokkörre s kezébe venni ókori kalapját, éhen nem halhat. Ez a keresete, ebből él. Könnyek gördülnek szemébe, melyek — mint a meteorok a világűrben — tüzesek s esillogva futnak végig ránczos arcán a lámpafény halavány világánál. Sir a lelke, sir a szive. A hatalmasok, az urak, a hetyke arisztokraták, mint félistenek, lépdelnek kopogva a fénylő aszfaltjárán. Pedig nem volna szabad gögősenek lenni, mert egy szegény agastyán köszönti őket a legszentebb névvel: Diesértessék a Jézus Krisztus!

S ha kopott kalapjába csak egy fillért dobnának, nem átkozódnék, nem néznék le a földi javakban bővelkedőket. Áldaná, minden elképzelhető jót kérne az Istentől viszontszolgálat fejében. Óh! erre ők nem adnak semmit. Isten kiveszett szivükből. Kiszáradt forrásmeder lelkük, de nem ilyen az öreg, ájtatos koldusé. Vad fergeteg dul keblük-

ben s a kolduséban lenge, enyhe zefir. Ég a hitetlenség valójukon és a megvetett öreg rendületlen hívő. Letarolt mezők ők, ez hullámzó, telekalászos humusz. Azok profán dévajok s ez az Ur hívője. Azok ingoványon járnak s ez falábon a kőszikla szirtjén lejt könnyedén. Azok pelyhes tiramuszok, ez hófehérhaju proletár. Mily nagy különbség! Ezért nincs testvériség s szeretet?... Ti, kik hangoztatjátok, betekinttek-e szívetek mélyébe, midőn a sápadt, aszottarezu koldus alig hallható, inségtől gyötört hangon ezt mondja: Diesértessék a Jézus Krisztus?

Remeg, gyengülnek tagjai. Az utcái világnál viaszszárga a koldus képe, szemei visszatükrözik az elégedetlen, nyugtalan lelkét. Pillantásai, habár mogorvák, azért a vallásosság szelid tekintetével párosultak. Feláll gyorsan... Göresösen megragadja a mankót, segítő társát, hü kisérőjét. Kalapját fejére teszi. A szél karmaitól csontos kezével óvja meg. Sántítva halad tovább a ső-

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberlák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőrkabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a főszűrt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítmányaim valódi színe és tartóságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben.
Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabómester.

De jó, használják ők, ha tetszik, nem az eredeti és igazi értelmezéssel, hanem hibás, vagyis általános értelemben a jelszót, hogy „jogot a népnek“, akkor meg előáll a második még súlyosab tévedés.

Mert akkor meg hol van az alap a panasza? Mihez nincs joga? Melyik az a jog, a melyik hiányzik, pedig megilletné a „népet“?

Itt tünik ki azoknak, a kiket „népnek“ hívunk, sok irányban való megdöbbenő, fájdalmas tájékozatlansága.

A szegény „nép“ úgy látszik, nem igen tud arról, hogy mai világban a törvény nem ismer különbséget ember és ember között. Nem igen bír ő sejtelmével sem annak, hogy tulajdonképpen jog szerint nem is létezik már ez a fogalom, hogy „nép“, vagy ha létezik, mindnyájan „nép“ vagyunk ebben az országban, kivéve a királyt s az uralkodó ház tagjait. A nyolczvanas években történt, hogy valamelyik budapesti járásbírósnak meg kellett idéznie a miniszterelnököt s a miniszterelnöknek — pedig elég nagy ur — természetesen éppen olyan ezédulát vitt a kézbesítő, mint a házmesternek, ki szintén meg volt idézve. „Tisza Kálmán budapesti lakos különbeni elővezetetés terhe alatt megidézettik.“ Punktum. Sőt boldogult József főherceg özvegyét is beperelték pár évvel ezelőtt s a rendes bíróság előtt folyt az ügy annak rendje és módja szerint, mivel vagyoni követelés volt ellene támasztva.

Ő — a „nép“ — csak annyit lát, hogy némelyek jobb ruhában járnak, hogy azoknak, a kiket nem szokás a „nép“ közé sorozni, esetleg jobb lakásuk van, esetleg jobban telik mindenre s hogy nagyobb dísz, nagyobb tekintély és tisztelet veszi körül őket és ők — a „nép“ — lehet hogy ugy

tétség felé, hol nem égnék villamos körték, hol nincs salak népség, hol csak az áhitat honolhat.

Eltávozott a zajos városból. Ki a sudar vadgesztenyefák alá, hol a májusi est örömei tárja szét sötét karját a koldust átölelni, hol a lég gyenge lehelete esők a sápadt arcra, hol a levélkék mozgása, trillázó rezgése édes szó s csupa szeretetet önt a meghasonlott kebel dühös sziszegésére, háborgó érzelmére. Nyugodt itt minden. Szerény, csendes, alázatos, mosolygó még a fűszál is. Meglapulva, halk léptekkel közelít e hely felé a tengődő Lázár. Ide vonza pihegő keble, ide, mert megelégedetten teheti mankóját a mohás kőhöz, melyen a szűz Anya szobra áll, melynek vérpiros szintűd a misztikus fényt árasztó mécses.

De ki van itt? Ki térdel a bársony imazsámon? Fekete gyászruhában egy nő. Egyszerű az öltözete. Talán olyan szegény, mint a koldus. Talán még földhözragadtabb szegény? Nem tudja a biczegő jövevény. Vagy gazdag? . . . Ilyentől fél, ismét remeg, hiszen ez elveszi imája értékét. Nem öntheti ki lelkét a boldogságos Anya előtt, eszébe jut a városi gőg, az előbb tapasztalt megvetés. Téved, ha ezeket gondolja. Miért gyötrődik így? Imádkozik a nő

gondolják, hogy mindezt legalább is a törvény állapítja talán így meg közvetlenül.

Am mindezt ki-ki megszerezheti magának, ha vannak képességei hozzá, ha nem hiányzanak igyekezet, fáradság s egyéb kedvező körülmények. A jog semmi esetre sem hiányzik ahhoz.

Miféle „jogot“ kér tehát a „nép“? Mi fáj tehát?

A sürgetést sem írja elő részünkre a törvény betűje, ezt a tisztesség érzésének önkéntelen megnyilatkozása hozza így magával. Ha látom, hogy valakinek nagyobbak a tehetségei s látom, hogy nálam az illető különb ember, ezt én szívesen elismerem, mert szinte esodálom őt. A ki képzetebb s nagyobb feladatok teljesítésére képes, mint én, szívesen meghajlom előtte tisztelettel. Mind ezt magamra nézve sértőnek nem találhatom, tehát nem is panaszkodom és nem kiabálok jog után.

És hogyha vagyona van valakinek, bűnül ezt sem lehet talán felróni az illetőnek. Izzadni kellett azért a vagyonért keservesen és összerakosgatni a garast, miután a vagyon nem szokott az égből pottyanni. Ha pedig talán bűnös uton szerzett valaki vagyont, be kell bizonyítani. Van hatóság, rendőrség, ügyészség, bíróság, vegyék el tőle. Ha pedig öröklés útján jutott is valaki a vagyonához, jogtalanság akkor sem történt senkivel. Akkor mások izzadtak azért a vagyonért keservesen, vagy pedig ha nem izzadtak eléggé, mégis csak kellett lennie bizonyosan valami érdemnek, vagy legalább valami oknak, a miért a vagyonhoz tudtak jutni. Ha meg valaki például a harcztéren szerzett érdemet annak idején, hát az a hadakozás is minden esetre elég izzadással járt, hiszen csak az életét tette kockára az illető a ha-

is. A gazdagok között is talál vallásost és bajban szenvedőt. Lehet, hogy ez gazdagsága mellett sem könyörületlen, látszik, mert fohászodik s fohászja átszeli a légkör büzeit, feltör a jóságos Asszonyhoz.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! — köszönt a koldus a nőhöz érve félelmes hangon. És . . . a nő keresztet vet, imáját befejezi, helyét — a bársonyos számolyt — elhagyja. Megfogja az öreg kezét gyenge, jég hideg ujjával s a számolyhoz vezeti.

— Imádkozzál testvér a jóságos szűz Máriához! Isten veled szegény, kinek ezt adja a nyomorult grófnő.

Az öreg koldus feltekint.

— Isten fizesse meg, Asszonyom! . . . — s a grófnő kezét akarja megcsókolni. De hiába! . . . Elsurrant az est sötétségében, eltűnt, mint az álomkép, minit a mesebeli tündér, maga maradt egyedül a szent szobor előtt.

És imádkozik az agg koldus, mert tudja, hogy megnyugvását a vallásosságban leli, hogy megnyugvás nincs a zajos életben s az alamizsnát is a vallásosság szolgáltatta neki.

Átfonja karjával a Szűz szobrát; Mária arcán mosolyt lát és mintha hallaná a mécses perczegetésében:

— Hol a megnyugvás? . . . Itt.

záért. Hogy aztán az, a kié előbb volt a vagyon, ezt a vagyont inkább a gyermekének adta mint másnak, ezen csakugyan nem lehet fennakadni.

Mit tegyünk tehát? Vegyük el mástól a vagyont s osszuk fel? Akadnak ugyanis, a kik a más szerzeményére szeretnek kacsintgatni, a helyett hogy a maguk emberiségéből iparkodnának megélni. Adjuk oda naplopóknak, a kiknek nincs vagyonuk s talán azért nincs, mert ők is, meg a nagyapjuk is a korezmába hordták, a mit kerestek? Adjuk oda nekik a más vagyonát, hogy mihamar tulajdonuk rajta s kis idő múlva megint csak azoknak a kezére jusson a vagyon, a kiknek szorgalma és tehetsége van? És milyen időközönként kelljen a vagyonfelosztást megcsinálni? De ha elveszszük másnak a vagyonát, akkor meg ezek fognak jogot kérni és panaszkodni, még pedig azt a jogot fogják kérni, birtokolhassák békében, a mi az övék.

Mi fáj tehát? mivel hogy jogot kér a „nép“.

Talán több adót kénytelen fizetni a „nép“, mint az, aki nem „nép.“? Lám az „urak“ a magyar országgyűlésen — éppen mostanában azon törik a fejüket, hogy az ne annyival fizessen több adót, a mennyivel gazdagabb másnál, hanem tízszer annyit, huszor annyit! A ki pedig szegény, még 600 koronája sines évenként — így szól a tervezet — egyáltalában ne is fizessen adót az után a kevés után. S akik ezen fáradoznak, többnyire gazdagok.

Pedig az is sűrűn fordul ám elő, hogy a „nép“, ámbár tagjai között rendszeren igen nagy számmal vannak értelmes, szerény, józan, kiválóan tisztességes, kifogástalan, sőt böles egyének, mégis általában bizonyos ellenszenvvel és bizalmatlansággal, sőt gyanakvással tekint az „urak“ felé. Tudja-e azt a szegény „nép“, hogy az „urban“ — általában véve — sokkal fejlettebb szokott lenni a tisztelet az igazság iránt, fejlettebb a méltányosság és az erkölcsi érzés? Egy urnál, ha egyszer az sülné ki reá, hogy valami kis hazugságot mondott, ez reá nézve végzetessé válhatnék, ellenben a szegény „nép“ tapasztalás szerint nem szokott annyira finnyás lenni, náluk egy kis hazugság, apró lopás — mint mondani szokás — meg sem kottyán. A bírósági ítéletek statisztikája is hasonló értelemben szolgáltat adatokat.

Vagy arról tud-e például a „nép“, mely elégedetlenkedik és jogot kér, hogy a jelenlegi országos kormány is, pedig ez is „urakból“ áll, mi mindent megkísérel, kieszel, állandóan a legelőkeltebb tevékenységet fejt ki ez irányban, esakhogy a gazdasági helyzetet főként a népre nézve mentől elviselhetőbbé tehesse. Istápol, parcelláz, telepít, jutalmaz, hegyvidéki actiót indít, állami kedvezményeket nyújt, eselések és napszámosok részére nyugdíjról gondoskodik, stb. stb., szóval a legkülönfélébb törvényhozási rendelkezéseknek és rendeleti intézkedéseknek szinte megszámlálhatatlan sora áll évek óta előttünk, melyekkel mind az ugynevezett „kis embe-

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Dus választék színes, krém és fekete szövetekből. Angol sephírek, batisztok, szatínok, színes és kékfestő votlekben. Vászons- és kanavásznakban gyári raktár. Női- és férfi-fehérművek, ing, gallér, kézelő, nyakkendő, harisnya és sok más cikkében. Férfi és női fehérneműk megrendelés után jutányos árban. Minták vidékre bérmentve küldetnek. Olcsó árak. Gyors és pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

rek“ érdekeit kívánja megóvni, ezek javát minden uton-módon előmozdítani.

Befejezésül pedig ünnepélyesen arra utalunk, hogy ezental ne legyen semmivel sem több joga a „nemesnek,“ mint annak aki nem nemes, s legyen az egész magyar nemzet egy „nép.“

A kik tehát ajkukra veszik a jelszót, hogy *jogot a népnek*, igazságtalanok és elmulasztják azt a kötelességet, hogy előbb komolyan mérlegeljenek, összhangban van-e a jelszó a tárgyilagossággal, a tényleges helyzettel? Van-e ok olyan energikus kinézésű jelszó hangoztatására?

Azért azt kérdezzük ismét: mi fáj? És azt: melyik az a jog, amelyet óhajtanak, mikor azt a jelszót mondják, hogy „jogot a népnek“?

Melyik az a jog?

Arakszyn.

H I R E K.

Keresztjárom napok. A körmeneteknek igen szép idő kedvezett. Hétfőn a zárda-templomba, kedden a szatmári gör. kath. templomba vezetett körmenet, ma azonban a vásári napra való tekintetből elmaradt. A szertartásokat hétfőn *Pemp Antal*, kedden dr. *Kádár Ambrus*, szerdán *Hehelein Károly* praelátus-kanonokok végezték.

Bérmaut. A püspök ur Ó méltósága e hó 16-án, szombaton indult bérmautra a nagykárolyi kerületbe. Délután 4 órakor érkezett meg Nagykárolyba, hol a kegyesrendiek házában szállott meg. Hivatalos fogadtatás a püspök ur óhajára nem volt. Megérkezése után fogadta a kerületi papságot, a kegyesrendieket, a hitközséget, az Oltáregyesület, Nőegylet küldöttségeit, gróf *Károlyi István* német. A küldöttségek tagjaival igen nyájasan, leereszkedőleg társalgott. Vasárnap reggel kezdődött a bérmálás és pedig először Csomaközön, hétfőn Fényen, kedden Mezőteremen, szerdán Csanáloson, esütörtökön Mezőpetriben, pénteken Nagykárolyban, szombaton Vállajon, vasárnap Szaniszlón, hétfőn Kaplonyban, kedden Mérken, ma Kálmádon, ezzel aztán véget is ért a bérmálás a nagykárolyi kerületben. A főpásztor minden nap Nagykárolyba tért vissza s onnan indult másnap reggel az újabb bérmautra. Utjában *Kosztva Ignác* ezimzetes kanonok, kerületi esperes, *Hámon Róbert* pápai kamarás, püspöki titkár, és dr. *Titz Antal* kegyesrendi házfőnök kísérték.

Püspöki biztos. A püspök ur Ó Méltósága a máramarosszigeti állami tanítóképző intézetben a hittan, egyházi ének és zenéből tartandó tanképesítő vizsgálatokra püspöki biztosnak *Müller Károly* főesperest, szigeti apátplebánost küldötte ki.

Az irgalmasrend köréből. Az irgalmasrend szatmári házában volt priorja, *Lengyel József* kormánytanácsos és a kismartoni ház priorja lett. A volt szatmári priorok közül *Kremmer Ede*, legutóbb kismartoni prior, kormánytanácsos és a pozsonyi ház priorja lett, *Mosesovics Boldizsár* a zágrábi ház priorja maradt.

Berendelt járásbíró. Az igazságügy-miniszter *Dávid István* Gyula tárnádi járásbíró a debreczeni kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőnek rendelte be. *Dávid István* vármegyénk fia, a helybeli kir. törvényszéknél több évig működött.

Ügyészi kinevezés. A pénzügyminiszter dr. *Lackovics Gyula* kincstári alügyészt a máramarosszigeti kincstári ügyészséghez ügyésznek nevezte ki.

Áthelyezett főmérnök. A m. kir. pénzügyminiszter *Peternák István* kir. főmérnököt Felsőbányára áthelyezte, a ki ott mint tanár fog működni a bányaiskolánál.

Hymen. *Szentiványi Sándor* aranyosmegyesi körjegyző tegnap délelőtt fél tizenegy órakor esküdött örök hűséget a r. kath. székesegyházban dr. *Fejes István*, a „Szatmár és Vidéke“ felelős szerkesztője szép és kedves leányának *Erzsikének*. Az esketési szertartást *Orosz Alajos* kir. kath. főgimn. tanár végezte, ki megható szép beszédet intézett az ifju párhoz. — *Hoffmann József* r. kath. népiskolai tanító szombaton tartotta esküvőjét *Mazurek Pál* könyvkötő polgártársunk kedves leányával, *Margit* kisasszonynyal.

Szolgabírói lemondás. *Domahidy Pál* a szatmári járás szolgabírája állásáról nagymértvű családi s más egyéb elfoglaltsága miatt lemondott. A főispánt egy küldöttség azon kéréssel készül felkeresni, hogy az így megüresedett szolgabírói állásra dr. *Serly István* közigazgatási gyakornokot helyettesítse.

Nemes jótékonyság. *Lessenyey Ferenc* dr. apostoli főjegyző, praelátus-kanonok az irgalmas nővérek zárdája részére megvásárolta *Kálmán Mihály* és társainak a zárdai telek szomszédságában levő házastelkét tizenegyezer koronáért.

Ellenőrkinevezés. A pénzügyminiszter *Jósa Ferenc* kisvárdai adótisztet a técsői adóhivatalhoz adóhivatali ellenőrnek nevezte ki.

A bányászat köréből. A pénzügyminiszter *Novák Endre* mázsaszküdtet az aknaszlatinai főbányahivatalhoz mázsatisztnak nevezte ki.

Érettségi biztosok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Ratkovszki Pál* e. kanonokot, a helybeli kir. kath. főgimn. igazgatóját Budapestre, az I. ker. állami főgimnáziumhoz, — dr. *Fodor Gyula* budapesti főgimnáziumi tanárt pedig a szentesi áll. főgimnáziumhoz küldte ki érettségi biztosokul.

Hymen. *Fazekas Menyhért* nagykárolyi járásbírói végrehajtó jegyet váltott *Zeizler Ödön* szatmári lakos leányával, *Rózsikával*. — *Szabó Károly* nagykárolyi pénzügyi hivatalnok a napokban esküdött örök hűséget *Csököv János* nagykárolyi polgár leányának, *Rózának*.

Hivatalos látogatás. *György Endre* val. belső titkos tanácsos, volt földművelésügyi miniszter, mint az Északkeleti vármegyék szövetségének elnöke, május 24-én, este 6 órakor, *Valkovics János* ügyvezető titkár kíséretében hivatalosan meglátogatta a szatmári ipari hitelszövetkezetet s mint az országos központi hitelszövetkezetek tagjait. A magas vendég csaknem két óra

hosszat vizsgálta az ügykezelést, a naplót a jegyzőkönyveket, számadásokat s a mérleget, élénken érdeklődött a szatmári iparosok helyzete iránt s megígérte, hogy a szövetkezet egyes ügyeiben jóindulattal támogatni fogja. A kivánt fölvilágosításokat *Ferecny János* elnök, *Nyisztor János* alelnök és *Vokla Sándor* felügyelő bizottsági elnök adták meg.

Érettségi vizsgálat. A szatmári kir. kath. főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok június 1-én és következő napjain fognak dr. *Szűcs István* min. titkár elnöke alatt megtartatni.

Az avasi járás. A belügyminiszter az avasi járás felállítására vonatkozó iratokat a napokban felvilágosító jeleutestétél végett az alispáni hivatalhoz visszaküldte. Ennek megtörténte után nem lesz semmi akadálya annak, hogy az avasi járást, melyre határozottan nagy szükség van, még ez év folyamán felállíthassák.

A tiszaujlaki rozzant állapotban levő szent János kápolna újjáépítését özv. *Róth Ignác* né őnagysága 400 korona kegyes adományával tette lehetővé. A róm. kath. hívek hálája és Isten áldása jutalmazza a nemes szívű adakozót. A kápolna e hó 14-én elkészült és a megáldásra vár.

Óvás! Ugy egyesek, lelkészek és világiak mint intézetek és zárdák részéről újabb mind gyakrabban történnek felszólamlások, hogy egyes utazók a Szent-István-Társulat cégére alatt a közönségnek nemesak bizalmával élnek vissza, hanem előlegeket szedve föl, anyagilag is megkárosítják. A Szent-István-Társulat igazgatósága már több ízben figyelmeztette a t. közönséget, hogy őrizkedjék a szélhámos utazóktól, akik a Szent-István-Társulat vagy Szent-István-cég és ehhez hasonló hangzású nevek alatt élnek vissza megrendelői jóhiszeműségével. A Szent-István-Társulat utazói igazolvánnyal bírnak és sem a megrendelés összegét, sem pedig előleget el nem fogadnak, mert erre nincsenek feljogosítva. Kérünk azért mindenkit, hogy utazók jelentkezésénél elsősorban az igazolványt kerjék elő s ha ezt nem bírja felmutatni vagy a megrendelésre előleget kér vagy hajlandó felvenni, akkor tessék az illetőt mint szélhámost a hatóságnak átadni. — *Erdősi Károly*, a Szent-István-Társulat igazgatója.

Bizalmi küldöttség. Ugocsavármegye törvényhatósági bizottságának bizalmi határozatát a nemzeti kormány iránt f. hó 22-én délelőtt 11 órakor a parlamentben nagyszámu tekintélyes küldöttség adta át *Wekerle Sándor* miniszterelnöknek, mint a kormány fejének s *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszternek, mint a függetlenségi többségi párt vezérének. A küldöttséget *Beesky Emil* alispán vezette.

A kir. kath. főgimnáziumot 200 éves fennállásának emlékére újra akarják építeni. Ez ügyben már tárgyal a főgimnázium igazgatója a tanács kiküldöttével *Bartha Kálmán* városi tanácsossal. A vallás és közoktatásügyi miniszterium részéről ebben az ügyben báró *Hadik Sándor* min. tanácsos jövő hó elején városunkba érkezik.

Az iparostanoncz-iskola 25 éves jubileuma. Városunk iparostanoncz-iskolája

Fogászati műtermem

széki palotával szemben).

és lakásom a *Lévay-palota* emeletén, *Hám János-utca 12-ik szám* alatt van (a kir. törvény-
Kiváló tisztelettel **BAKCSY, fogorvos.**

e tanévben érte el fennállásának 25 éves évfordulóját. Az ipartanodai bizottság az iparostanoneziskola tantestületével egyetértőleg e nevezetes évfordulót méltó módon óhajtja megünnepelni. E végből a tantestület iskolai ünnepélyt és ezzel kapcsolatos inasmunkakiállítást rendez f. évi június hó 7-én a Kinizsi-utcai állami iskola I—III. oszt. tantermében. Eddig mintegy 300 iparos tanuló jelentett be általuk készített és kiállítani szánt különféle munkát. A kiállítás 2 napon át lesz nyitva és pedig június 7-én és 8-án. A kiállítást az iparos tanoncok ingyen, az idegenek 10 fillér belépti díj mellett tekinthetik meg. Az isk. ünnepély és kiállítás iránt már is élénk érdeklődés mutatkozik. A város is figyelemmel kíséri az ünnepélyre vonatkozó készülődéseket. Mint értesülünk a város az ipartanodai bizottság javaslatára az iparostanonez-iskolai tanítók fizetését tekintettel a 25-éves jubileumra, tekintettel továbbá ama rendkívüli, testet-lelket öltő fáradságos munkára, mely az iparostanonezok tanításával párosul, eddigi 80 korona évi óradíjukat 120 koronára emeli fel ez évi január havától visszamenőleg. Ez az ügy már a június havi közgyűlésen dől el. Mi csak helyeselni tudjuk a város intencióját, mert valóban az a munka, melyet az iparostanonez-iskolában a tanítók végeznek, még a tervbe vett felemeléssel sincs megfizetve, csak némileg honorálva. Hisszük, hogy a városi közgyűlés a tanács ily irányu előterjesztését egyhangulag elfogadja, annál is inkább, miután ez a város megterhelhetése nélkül jár, lévén fedezet erre bőven államsegélyből. A város magához méltó dícséretes tettet cselekedne az érdemes iparosstanonez-iskolai tanítók óradíjának felemelésével.

VIII. Kimutatás a „Pázmány-konviktus“ felépítésére felajánlott összegekről.

1. Csathó József áld. pap, nevelő 50 kor.
2. Sepsy Márton s. lelkész . . . 6 „
3. Kerekes Mihály pleb. . . . 50 „
4. Kende Zsigmond kamarás . 20 „

Összesen 126 kor.

Fogadják a nemes szivü jóltevők a segélyre szorult ifjuság s a vezetőség hálás köszönetét.

Szatmár-Németi, 1908. évi május 27.

Ratkovszki Pál.

Bátor életmentő. A csengeri u. n. Benkő-tagban mult vasárnap virradóra a gulyásház kigyuladt. A környék lakossága csakhamar odasereglett a tüzhöz, hogy az oltásban segítkezzék, nem is sejtve, hogy az épületben két gyermek henrekedt. A jajgatásra lettek csak figyelmesek, azonban egyikük sem mert a minden percen összeomlással fenyegető viskóba behatolni. Végre is Szabó Ignác csengeri lakos bátor elhatározással betörte az ajtót és a szobába hatolt. Néhány perc múlva már ismét szabadban volt, karján a még életben levő kicsinyekkel. A derék férfi cselekedete nem szorul dícséretre.

Tanító-gyűlés. A felsőungyi rk. tanítók körü gyűlésüket f. hó 21-én Mélyuton tartották. A „Veni Sancte“-t Buzinkay Gyula sz. tanácsos szerednyei plebános mondta. Sz. mise alatt a gyermekek szép magyar énekeket énekeltek. Mise végeztével az iskolába vonultak a megjelent tanítók meghallgatni Fényes Vinceze gyakorlati tanítását. Iskolája tiszta a tanulók fegyelmezettek s így csak élvezettel hallgatták a sikerült gyakorlati tanítást, ami nem is egy tót, de magyar anyanyelvü népiskolának is becsületére vált

volna! A gyermekek értelmes olvasása, helyes magyar feleletei elárulták, hogy Fényes Vinceze fáradozásai nem vesznek kárba. A gyakorlati tanítás végeztével Szabó József elnök, szerednyei kántor-tanító szeretettel üdvözli egy a plebánost, mint a megjelent kartársakat. Kimagasló pontjai voltak a gyűlésnek az egyházmegyei kormány által kitűzött tételek értekezései: a Bertók Zsigmond (Unghudas) az idegességgel terhelt gyermekekkel való bánásmódról, b) Steiner Gyula (Konház) a gyermekek lelkiismeretének neveléséről, c) Adám József (Ungpéteri). „Miért legkiválóbb tényezője a kath. egyház a nevelésnek“. Az előadók tárgyilagosan fejtették meg a fenti tételeket. Hangya szorgalomról tanuskodnak a dolgozatok, úgy neveléstani, mint módszertani szempontból, sőt nyelvezeteket tekintve kifogástalanok, amiért a gyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a szerzőknek s őket megéljenezte. Szabó József rövid bezárója után Buzinkay Gyula sz. sz. tanácsos találó hasonlatokból kiindulva intézett tartalmas beszédet a jelenlevő tanítósághoz, buzdítva őket nemes hivatásuk pontos betöltésére.

Uránia színház. Márkus Dezső új vállalata, az „Uránia mozgófényképek“, az Eötvös-utca 2. sz. alatt megnyitott. A színház valóban modernül van berendezve. Az előadásai, illetve képei jók, két műsort láttunk eddig s az a megjegyzésünk, hogy az igazgató nem helyesen teszi, hogy a képek bemutatásánál a drámai részletekre fekteti a fősúlyt, ellenkezőleg az ily színházi vállalkozásnak az a célja — s pedig kizárólag az, — hogy az életből, avagy fantázia után maszkírozott alakokról felvett mulattató, kacagtató képeket mutasson be. Márkus ur vállalata ily képekben szegény, ami van is nagyon kevés humor van benne. Melegen ajánljuk tehát az igazgatónak, hogy a „drámákat“ a műsorról vegye le és helyette mulattató, vidámító tréfás képeket mutasson be, az ily előadások valóban szórakoztatók.

Meghívó. A „Szatmárnémeti iparos ifjak köre“ 1908. évi május hó 31-én Rákóczi-utcai otthonának kerthelyiségében táncestet egybekötött felolvasó-estélyt rendez. Kezdetre este 8 órakor. Belépti díj: személyenkint 60 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázz az elnökség. A műsor a hírlapokban közölve lesz. A táncestély kedvezőtlen idő esetén is meg lesz tartva.

Felmentett vádlott. Élénk emlékezetében van még olvasóinknak az a verekedés, mely a mult év július hó 21-én a nagykarolyi Lövölde-kertben történt és a, mely verekedés következtében kapott sebeiben Balogh Kálmán kereskedő segéd meghalt. Az ügyesség a verekedésből kifolyólag Nemes Ferenc kovácsmester ellen emelt vádat. Az ügyben a mult nap volt a szatmári törvényszék mint esküdtbiróság előtt a főtárgyalás megtartva. Az esküdtbiróság Roóz Samu ügyvéd védőbeszéde után vádlottat a terhelt tanuk vallomása daczára a vád alól felmentette. Az ítélet jogerős.

Elgázolás. Május 21-én Pintye János homokhordó fuvaros a József kir. hercezeg utcában sebes hajtás közben Virág Anna cselédet, karján Csizék Ferenc boltos 1 éves Tibor fiacskájával elgázolta. A kis fiu könnyü, a cselédleány, kinek gyomrán ment át a szekér, súlyos belső sérülést szenvedett. A mentők a leányt beszállították a közkórházba. Az ügy vizsgálat alatt áll.

Öngyilkosság. Megrendítő dráma játszódott pénteken délelőtt városunk főterén. Farkas Gusztáv vámházi alkalmazott Deáktér és Hám János-utcai fordulónál hirtelen a nélkül, hogy járókelők megakadályozhatták volna, öngyilkossági szándékából a gőzmotor elé vetette magát. A gépész, bár rögtön észrevette a szerencsétlenséget, s mivel a fordulónál a motor amugy is lassan szokott menni, csaknem azonnal megállította a gépet. De már így is késő volt. A gép csaknem teljesen összezuza Farkast. Balkarját leszakította, mellkasát összezuza; hátáról czafatokban lógott a hus. A mentők eszméletlen állapotban szállították a kórházba, hol este rövid időre magához tért, úgy hogy a rendőrség ki is hallgatta. Tagadta, hogy öngyilkosságot akart elkövetni, vallomása szerint elszedült, úgy bukott a motor alá. A szemtanuk azonban ennek ellenkezőjét állítják, s a sebesülés is öngyilkosságra mutat. Még a kihallgatás alatt ismét elvesztette eszméletét, s iszonyu kinok között este tíz órakor meghalt.

Orosz menekültek Szatmáron. Tankóczy Gyula Szatmárnémeti agilis rendőrkapitánya kitűnő fogást csinált tegnapelőtt a Deák-téren. Sétaközben feltűnt neki egy kis gyermekkel kolduló asszony. Egy esendőrrel a rendőrségre kísértette s kéregetés miatt megindította ellene az eljárást. Mielőtt az asszonyt kihallgatás végett rendőrtisztviselő elé vezették volna, a rendőrszoba előtti folyosón hagyták, a honnan egy őrizetlen pillanatban megszökött. Szerencsétlenségére a szökést idejében észrevették, úgy hogy közel a városházához már fölöncsipte Bartha rendőrmester. A mint a főkapitány elé vezették, térdre borult s esdekelve kérte szabadon bocsáttatását. Őszintén bevallotta, hogy ő oroszországi zsidó menekült. Vallatás közben elárulta azt is, hogy előző éjjel tizenketten érkeztek Munkácsra át Szatmárra, s Budapestre szándékoznak menni. A rendőrfőkapitány azonnal intézkedett, hogy a többi menekülteket is állítsák elő. Rövid idő multán 4 férfit, 3 nőt s 3 gyermeket vezetett a rendőrmester a főkapitány elé. Valamennyivel jegyzőkönyvet vettek fel s a főkapitány 1 napi elzárásra, s hazájukba való visszatoloncolásra ítélte őket. S most jön a dologban a a legérdekesebb. A kihallgatás alatt a szatmári orthodox zsidók valósággal ellepték a városháza udvarát s küldöttségileg kérték a főkapitányt, engedje szabadon a hitsorsosait. Természetesen tagadó választ kaptak, mire a befolyásosabb zsidók után küldtek s ezek által akarták a főkapitányt határozatának megmásítására birni. Tankóczy azonban a törvényre hivatkozva hajthatatlan maradt. A zsidóság ezt hallva zajongani kezdett ugyanarra, hogy a főkapitány kénytelen volt őket a városháza udvaráról karhatalommal eltávolíttatni. A főkapitány erélyes viselkedése az egész városban még a hazafias zsidóság körében is tetszésre talált. Hiszen ők is jól érzik, milyen nagy veszedelem a lengyel zsidóság beözönlése.

Izgalmas jelenet egy erdőben. A napokban Kochanovszky Károly szaniszlói uradalmi erdőszázad u. n. ömbölyi erdőben éjjel összetalálkozott Templi Károly eszanálosi lakos, ismert vadorzóval s felszólította, hogy szedje ki fegyveréből a töltényeket és fegyverét adja át. Templi e felszólításra azonnal válaszolt, hogy ráfogta az erdőszázadra a töltött vadászfégyvert s az erdőszázad éppen kellő pillanatban vetette magát a vadorzóra, kitől kemény dulakodás után sikerült a gyilkoló szerszámot elvenni.

Kérelem. Azon tisztelt gazdákat, kiknek az ideai vetésnél alkalmuk volt az időkülömböséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikelése között megfigyelni felkérjük, sziveskedjenek eziránti tapasztalataikat, akár honnan szerezték is be az impregnált répamagot, közvetlenül Mauthner Ödön magkereskedésével, Budapest, Rottenbiller utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mauthner cégnek ugy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szüksége van, nagyon kéri, előzetes köszönetének hálás kifejezése mellett, a tényleges adatokat 8 nap alatt akár levelezőlapon is vele tudatni.

Felhívás. Felhivom azon háztulajdonosokat, kik udvaraik és utcai gyalogjárójuknak, hatósági uton való tisztántartását óhatják, hogy elhatározásukról ez év június 10 napjáig hozzám beadandó ajánlattal okvetlen nyilatkozzanak, mert ezen a háztulajdonosok kényelmét hízósító intézményt szeretném mihamarabb életbe léptetni. Szatmár-Németi, 1908, május 20. Tankóczy Gyula rendőrfőkapitány.

Dr. FODOR operateur
fogorvosi intézete
Deák-tér 8., Gillyén-ház.

Kölesön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletemben a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Weisz Zoltán modern könyv-, zenemű- és papirkereskedését a Gutman-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Szerkesztői üzenet.

G. J. Mi is kénytelenek voltunk hasonlóan eszeledni vele, mert csaknem post festa érkezett.

P. V. Sajnáljuk, de félre kellett tennünk, mert legjobb tudásunk szerint nem barátja az ilyen dolgoknak.

Két éve már. Van érzéke a rythmus iránt, sőt e tekintetben kifogástalan. Költői vénát azonban hiába keresünk benne, pedig ez elengedhetetlen kellék. A jó rimekre is több gond fordítandó. Ujabb kísérlet bevalhatik.

Az én dalaim. Bizony ezek rossz dalok. Se eszme, se rythmus, se rim nincs bennök. Döcögnek. A testamentum ezimű kiválik a többi közül. Ezt alkalmilag közöljük.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

A MEGVÁLTO.

Ara füzve 2.— kor. Kötve 2.40 kor.
Megrendelhető:

REIZER JÁNOS könyvkereskedésében
vagy a PÁZMÁNY-SAJTÓBAN
Szatmáron.

SZENT LÁSZLÓ (Püspök) HÉVVIZ-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérlo kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél-, kocsin háromnegyed órai távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 15 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van. — Az európai hírv 41 C. meleg természetes hévviz javulva van: az ízületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél s annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek reumatikus alapon keletkeznek (ischiasnál), különböző hórbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg heveny és idült gyomor bántalmak, májbajok, vesekövek esetében. Allandó fürdőorvos: **NAGY IGNÁCZ Dr.** — A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fillér és 6 korona között változik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekopálya és lawn tenisz. — Öt tükörfürdő és három kádfürdő kivül mór fürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fillértől 1 korona 20 fillérig. — **Elsőrendű, kiténő zenekar.** — **Telefonösszeköttetés Nagyváraddal.** — Villamvilágítás. A legszobos kirándulás és szórakozási hely. — Konyha és vendéglő a bérlo saját vezetése mellett. —

PROSPEKTUST KIVÁNATRA KÜLD A FÜRDŐKEZELŐSÉG.

Árjegyzék
BÖLÖNYI LÁSZLÓ
MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
SZATMÁR, a Széchenyi-utca sarkán.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül, készpénz vagy utánvéttel értendők.
5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.		frt.	kr.	Füstölt áruk.		frt.	kr.
1 ko. marhahus pecsenye	64	1 ko. debreczeni páros	60	1 ko. sonka csont nélkül	1	30	
1 " " levesnek	60	" " lengyel kolbász	80	1 " " kiffőve	2	50	
1 " sertéshus	68	" " sonka kolbász	80	" " Császár hus bőrrel		90	
1 " borjúhús	76	" " krakói "	80	" " karaj bőr nélkül		90	
1 " bárányhús	60	" " krinolin "	80	" " lapocka és oldal		72	
1 " juh-hús	—	" " parizer "	80	1 ko. páczolt nyelv	1	—	
1 " friss hár olvasztani	72	" " máj sajt	80	1 drb. sertés nyelv		20	
1 " " szalona	72	" " disznófej sajt	74	1 ko. tepertő		80	
1 " " bőrnélkül	72	100 pár virsli tormás	5	Szalonák.			
1 " friss kolbász borsos	76	100 pár frankfurti	8	100 ko. fehér szalona	76	—	
1 " friss zsír	80	100 drb. salvaládé	5	1 ko. paprikás stráf		88	
Kolbász árak.							
1 ko. szalámi	2			" " kolozsvári szelet		96	
1 " füstölt magy. kolb.	90	1 ko. sonka páczolt	1	" " füstölt szalona		80	

Tisztelettel: **Bölönyi László.**

Inglük József
polgári-, papi- és egyenruha-üzlete
Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendákat**; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az **elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben, Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési czikkekből — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Mindenféle kávé olcsóbb, sőt minden más árukat is április 1-től jutányosabban vásárolhatunk a **Néma-féle** kávékereskedésben Szatmár, Kazinczy-utca 16. sz.

Vásároljunk osztálysorsjegyet a m. kir. főtőzszéden Szatmár, Deák-tér. A huzás már május 23-án kezdődik. $\frac{1}{4}$ sorsjegy ára 12 kor., $\frac{1}{2}$ 6 kor., $\frac{1}{4}$ 3 kor., $\frac{1}{8}$ 1 kor. 50 fillér.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete **SZATMÁR-NEMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám.** Sürgőnyezim: **Fábiánné.** Telefon-szám: **148.** Ajánl menyasszonyi, báli és névnap csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszitményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutányos árban.

KASZÁLÓ,

mely 10 év óta jószággal legeltetett Csonkási bérletünkön (kövesut és vasut mentén) 2 holdanként

kiadó.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

**I. rendű bükkhasábfa,
I. rendű gyertyánfa,
I. rendű cserfa,
I. rendű tölgyfa,
vastag hántott vargafa,
többféle dorongfa** kapható

Fischer Herman

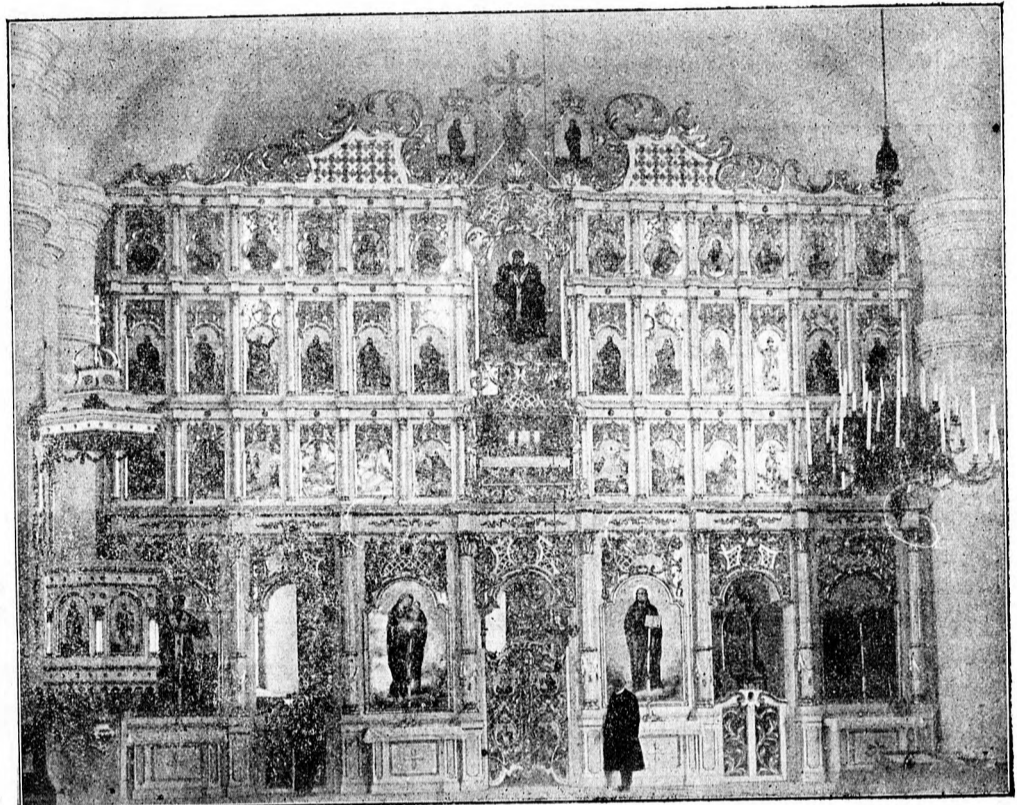
fakereskedőnél Szatmár,
Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.
Raktárak: a lakásnál, a Szentvér-és máv. állomásnál.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRÁSZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, BÁTHORY-UTCZA 18. SZÁM.

Elvállalom új oltárok, szószékek, szent sírok, szent szobrok készítését kőből, fából vagy imitációból. Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével állítom elő. Műtermemben kész templom- és szobadíszek vannak raktáron. Továbbá e helyen is felhívom a főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben levő stáció-dombormű képek megtekintésére. Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgállok. Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik. Az ügy könnyebb elintézése céljából saját költségemen utazom bárhova.

Teljesített munkáimról számos elismerő levél van birtokomban, ugymint ft. Govrik János kerületi esperes, kökényesdi rk. plébános urtól, ft. Ekkel Lajos rk. lelkész urtól, ft. Damjanovich Viktor gk. esperes-lelkész urtól, ft. Köncs László rk. lelkész urtól, ft. Unger Lajos rk. lelkész urtól és ft. Damjanovich Tivadar gk. lelkész urtól, melyeknek szövegét helyszűke miatt nem ismertethetem.

21/2 üzlet! 21/2 üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az újonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba vágó czikkeket, meglepő olcsó árakban árusítatnak.

Szíves meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,

Kazinczy-utca 4. szám.

Dr. Erdélyi Miksa

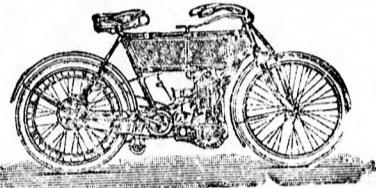
fogorvos.

Lakik: SZATMÁR,
Rákóczi-u. 24. sz. (saját ház.)

Megnyilt a

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi - u. 1.
Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű Puchmotor és kerékpárokat,
valamint minden rendszerű varrógépeket
kényelmes heti vagy havi részletre.

Javító műhelyemben

kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket
szakszerűen és jótállás
mellett eszközöltetek. — Kerékpár alkatrészek,
gummik, szabadonfutók nagy választékban.

!! Molykár elleni megóvás !!

A közeledő tavaszi és nyári idény
alkalmából bátorkodom a n. é. közönség
b. figyelmét felhívni a már 14 év óta
fenálló, Deák-téren, néh. Antal Dániel
házában levő

szűcs-üzletemre,

ahol is mindennemű téli ruhákat, bundá-
kat, szörme kabátokat, boákat, muffokat
nyári gondozásra jutányos árban el-
vállalok, a rajta levő kisebb javításokat
díjtalanul elkészítem. Kívánatra a ruha-
neműekért házhoz elküldök.

Egyszersmind szíves tudomására hozom,
hogy az ugyanezen üzlethelyiségben levő

kötszer-raktáromban

nagy választékot tartok sérvkötők, has-
kötők, suspenszók, nadrágtartók, Dianna-öv
(havi kötéskben) és hozzávaló párnákban.

Továbbá gummi-árak, tejszivők, mell-
szivők, fejskendők, méhkoszorúk, méh-
tartók, légpárnák, irrigátor felszerelések,
gummi különlegességek, óvszerek szintén
nagy választékban vannak raktáron.

Postai megrendeléseket diszkrét eszközlöm.

Pontos kiszolgálásom teljesítése mellett
a n. é. közönség szíves pártfogását kérve,
maradtam
teljes tisztelettel

Görömbey János,
szűcs.

**A nyári gondozás alatt levő téli
ruhák tüzkár ellen biztosítva!**

IFJ. RUBINSZKY FERENCZ

IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE

SZATMÁR, UJ-UTCA 3. SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy
uri szoba berendezések, vala-
mint leányszoba berendezések
művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Pártoljuk a hazai kereskedelmet!

SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén- és antracit-fogyasztók,

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — mielőtt szükségletüket fedezik, —
bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez Budapest,

Váci-körút 78. szám.

Sürgöny-czim: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkitünőbb minőségek, különlegességek, Interurban Gőzszántásra és cséptésre rendeléseket ké-
szes ipari, gazdasági és házi célokra. telefon 164 sőbbi szállításra már most feladni kérem.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat
gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.20,
— .60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20,
2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogéri-
ában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-
plakátok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a
„TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker.,
Károly-utca 1.

Köszén **Klár!**

Belföldi és porosz köszén, bihari
és dorogi mész vaggonszámra megrendelhető

KLÁR ANDOR kereskedelmi és bankirodájában
DEBRECEN,
Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. szám.

Olesó árak. — Pontos szállítás. — Kívánatra részletes ajánlat.

BANKOSZTÁLY: Törlesztéses, kötvény- és váltókölcsonök, tárczahitel
kereskedőknek és gyárosoknak, gazdáknak személyi hitel.

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő
Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett
KÖNYVKÖTÉSZETÉT
a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS kőszőrüs-mester
SZATMÁRON
a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy
kőszőrüs műhelyemet
1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádigos és szabó ollók kőszőrülését jutányos árakban vállalom el. Készítendő munkákért kívánatra hához küldök. A m. t. közönség szives pártfogását kérve,
tisztelettel **KOMÁN JÁNOS**

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztos András-féle ház.)
aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áruí csinosság dolgában is párját ritkítja.

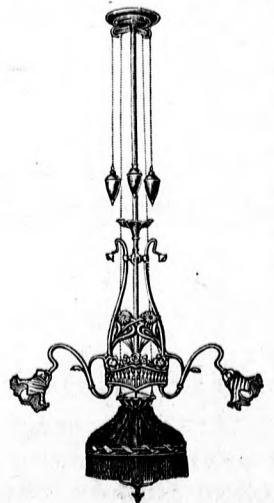
Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árus szükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—tól feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—tól „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—tól „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „
Csiszolt kristály üvegből különböző diszitással	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „	Csigaszervezetű díszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék dísz tárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos oszillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányosárban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbja 60 f. Mindenféle újdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!
Megkezdődött a nyári vásár!
Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak
a Szatmári Bazárban
Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a legegyszerűbbtől a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók
BLATNICZKY ISTVÁN
SZATMÁR, Kazinczy-utoza 10. sz. alatt levő
„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.
MÉRSEKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Óriási választék francia babákban.
Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Mielőtt személy, jelzalog, vagy építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED — BUDAPEST
IX., Lónyai-utoza 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

100.000 lábat tesz tönkre a szük cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt
VALEK és RAJZ
cipész mesterek üzletében
Szatmár, Eötvös-u. 2. (Heinrich-palota.)